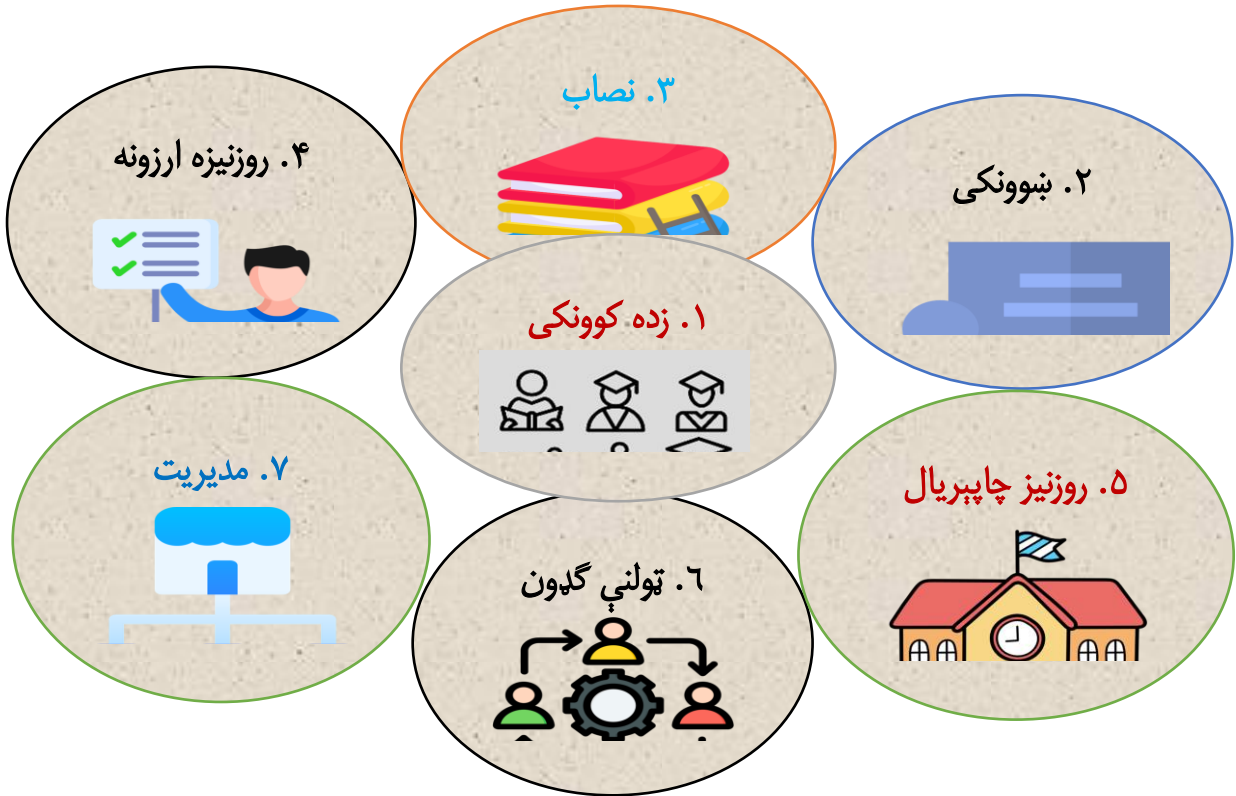

د افغانستان اسلامي امارت
د پوهنې وزارت
د کیفیت د تضمین معینیت
د څارنې او ارزونې ریاست
د راپور ورکولو او همغږۍ آمریت

د پوهنې وزارت د عملیاتي پلان د پرمختګ
او لاسته راوړلو لنډ راپور

د مطالبو لړليک

- ۱..... د پوهنې وزارت په هکله لنډه معلومات
- ۲..... سريزه
- ۳..... د برنامو او عناصرونو پر بنسټ د کړنو او لاسته راوړنو د پرمختگ لنډيز
- ۲۴..... مالي راپور
- ۲۴..... د بوديجې تخصيص او لگښت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العلمين و الصلوة و السلام على سيد المرسلين و على آله و اصحابه اجمعين. اما بعد:

د پوهنې وزارت د افغانستان د اسلامي امارت يو له مهمو ادارو څخه شمېرل کېږي چې د اسلامي شريعت او په هېواد کې د نافذه قوانينو سره سم د هېواد د ښوونيز نظام د عمومي پاليسيو د طرحې او پلي کولو او د ښوونې او روزنې مسوليت پرغاړه لري. د اجباري اساسي او ثانوي زده کړو، تر څوارلسم ټولگي پورې د اسلامي زده کړو او د سواد زده کړو لپاره د ښوونې او روزنې زمينې برابرول، د اسلام د مقدس دين د احکامو، ملي کلتور او علمي اصولو پر بنسټ د يو واحد ښوونيز نصاب چمتوکول، تاليف او پلي کول، په هېواد کې د بې سوادۍ د له منځه وړلو لپاره د آغېزمنو پروگرامونو طرحه او پلي کول، د کوچيانو په شمول د ټولنې د ټولو وگړو له پاره د ښوونې او روزنې زمينې برابرول، د غوره ښوونيزو خدمتونو د وړاندې کولو په موخه، د ښوونکو او اداري کارکوونکو مسلکي ظرفيت لوړونه او همدارنگه په هېواد کې د دولتي او خصوصي ښوونيزو مرکزونو او ادارو پراختيا، څارنه او ملاتړ د دې وزارت له اصلي دندو څخه شمېرل کېږي.

د پوهنې وزارت د منظور شوي تشکيل له مخې، د وزارت د مقام ترچتر لاندې رياستونو سربيره چې د دفتر لوې رياست، د داخلي پلټنې رياست، د پلان او پاليسۍ رياست، د دعوت او ارشاد رياست، د بهرنيو اړيکو او تمويلونکو رياست او د ولايتي چارو د انسجام رياست پکې شامل دي، د څلورو پروگرامونو/معينيتونو لرونکی دی چې عبارت دي له: د ښوونې او روزنې معينيت، د اسلامي زده کړو معينيت، د تضمين کيفيت معينيت او مالي او اداري معينيت څخه. دا وزارت د منظور شوي تشکيل سره سم ۳۰ مرکزي رياستونه، ۳۴ د پوهنې ولايتي رياستونه او د کابل ښار د پوهنې رياست درلودونکی دی.

په ټوليزه توگه، د پوهنې وزارت په خپل تشکيل کې (۳۳۲،۳۱۱) بستونه لري، چې له دې جملې څخه (۲۷۶،۳۴۶) د ښوونکو بستونه، (۱۴،۲۱۴) د اداري کارکوونکو بستونه او (۴۱،۷۵۱) د خدماتي/اجير کارکوونکو اووم او اتم بستونه دي.

د څارنې او ارزونې رياست، د تضمين کيفيت معينيت يو له مهمو او کلیدي رياستونو څخه دی، چې د پوهنې وزارت د عملياتي پلانونو، پروگرامونو او پروژو د غوره او آغېزمن تطبيق او پرمختگ څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه د څارنې، ارزونې او راپور ورکولو مسؤليت پرغاړه لري. د څارنې او ارزونې رياست د راپور ورکولو آمریت د اړونده پاليسۍ او کړنلارې سره سم، دنده لري ترڅو د پوهنې وزارت د عملياتي پلانونو، پروگرامونو او پروژو د تطبيق او پرمختگ راپورونه د مرکزي او ولايتي رياستونو څخه راټول، مرور، توحيد او چمتو کړي او د پوهنې وزارت رهبرۍ ته يې وړاندې کړي. همدارنگه ځانگړې راپورونه د اړونده ادارو د غوښتنو او معلوماتي اړتياوو سره سم د راپور ورکولو په ځانگړو فارمتونو کې ترتيبوي او د ادارې د سلسله مراتبو په پام کې نيولو سره يې اړونده ادارو سره د وروستيو کړنو په موخه شريکوي.

سريزه

د پوهنې وزارت پلان شوو موخو او پايلو ته د ښه رسېدو په موخه، خپل عملياتي پلانونه يې په ملي، ولايتي او د ولسواليو په کچه د اووگونو عنصرونو پر بنسټ (زده کونکي/ طالب العلم/ لېک لوست زده کونکي، ښوونکي/ استاد/ مدرس، ښوونيز نصاب، ښوونيزه ارزونه، ښوونيز چاپيريال، د ټولني گډون او مديريت) د اړتياوو او لومړيتوبونو سره سم چمتو کړي دي. د ۱۴۰۵ کال په عملياتي پلان کې هغه اړين لومړيتوبونه او اهداف چې بايد ترلاسه شي شامل شويدي او د پلي کېدو په موخه د ټولو مرکزي او ولايتي رياستونو او د ولسواليو د پوهنې آمريتونو او مسؤلينو سره شريک شوي دي.

لکه څرنگه چې راپور ورکول او راپور اخېستل د مديريت يو مهم اصل دی، چې پرله مخې يې له يوې خوا روښتيا او حساب ورکول رامنځته کېږي چې تمويلونکو او د پروگرامونو پلي کونکو لپاره مهم او اړين گڼل کېږي، له بلې خوا په بېلابېلو کچو کې مديران او مسؤلين د پلانونو د تطبيق د څرنگوالي او پرمختگ څخه لازم معلومات ترلاسه کوي، همدارنگه د هغو ستونزو او ننگونو د پيژندلو او حل لپاره اړين او پر وخت لازم گامونه پورته کوي چې د پلانونو او پروگرامونو د تطبيق او پرمختگ د خنډ او خنډ لامل گرځي.

د څارنې او ارزونې رياست د راپور ورکولو او همغږۍ آمريت تل هڅه کوي تر څو د پوهنې وزارت د پلانونو او پروگرامونو د پلي کېدو او پرمختگ په اړه مياشتني، ربعوار او کلني راپورونه چمتو، مرور او توحيد کړي او له بشپړېدو او تاييد وروسته يې د اړونده ادارو له مسؤلينو سره شريک کړي، ترڅو په بېلابېلو کچو کې د پوهنې وزارت ادارې د پرمختگونو، لاسته راوړنو، ننگونو، ځواکمنتيا او کمزورتيا له نقطو څخه باخبره او د هغې څخه په گټې اخېستنې سره خپل راتلونکي پلانونه او پروگرامونه په غوره او اغېزمنه توگه طرحه او تطبيق کړي.

د دې ربعوار راپور د چمتو کولو اصلي موخه د ۱۴۰۵ کال د عملياتي پلان د تطبيق او پرمختگ د څرنگوالي څخه ډاډ ترلاسه کول او د پوهنې وزارت د لاسته راوړنو تشریح کول دي، چې د پورته ياد شوو اوو عنصرونو پر بنسټ د ټولو پروگرامونو په کچه چمتو او د پوهنې محترم مقام او اړونده شاملو ادارو ته وړاندې کېږي، ترڅو پدې توگه د پوهنې وزارت د مشرتابه، اړونده مسؤلينو، کاري شريکانو او مرستندويه ادارو معلوماتي اړتيا پوره شي.

د برنامو او عنصرونو پر بنسټ د کړنو او لاسته راوړنو د پرمختګ لنډيز

۱. طالب العلم/حافظ/زده کوونکی/لیک لوست زده کوونکی

۱.۱ اسلامي زده کړې

- د کابل د عربي عالي دارالعلوم او د امام ابوحنيفه (رح) دارالعلوم په لیلیو (مبیتونو) کې ۱۰۳ تنه طالبان العلمان جذب او د لیلیې امکانات ورته برابر شوي دي.
- د هېواد په سړو ولایتونو کې پر شرایطو برابر ټولټال ۱۲،۳۱۴ تنه هلکان او نجونې په دارالعلومونو کې جذب شوي دي.
- د کابل ښار په ګډون د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د قرآنکریم له ۲،۵۵۲ تنو حافظانو څخه آزموینه اخیستل شوې ده.
- د حفظ دورې ۴۷۰ قطعي شهادت پانې چاپ او وپشل شوي دي.
- د خامسې دورې ۱۴۱۷ قطعي شهادت پانې چاپ او وپشل شوي دي.

۲.۱ ښوونه او روزنه

- د عمومي زده کړو په ښوونځیو کې د جذب شوو زده کوونکو د احصایې راتولولو په اړه د کابل ښار د پوهنې ریاست په ګډون د پوهنې ټولو ولایتي ریاستونو ته ۲۱۷۲ ګڼه لیک په ۱۴۴۷/۲۳/۱۱ نېټه لیرل شوی، همدارنګه په سیستم کې د د ارزګان، خوست، زابل، سرپل او لوګر ولایتونو د ثبت شوو راپورونو پر بنسټ، ۲۷'۸۵۴ تنه نارینه او ۱۵'۱۴۲ تنه ښځېنه زده کوونکي د اړونده ولایتونو په امارتي ښوونځیو کې جذب شوي دي.
- د فاریاب ولایت د پوهنې ریاست د ترلاسه شوي راپور پر بنسټ، د ځانګړو اړتیاوو لرونکو ماشومانو له پاره چې ۲۹ تنه نارینه او ۵۹ تنه ښځېنه دي د عمومي زده کړو په ښوونځیو کې د ښوونې او روزنې زمینه ورته برابره شوې ده.
- د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې ۱،۷۸۴ تنه نارینه او ۱،۶۲۹ تنه ښځېنه زده کوونکي د ښوونځي څخه مخکې زده کړو په ښوونیزه دوره کې شامل شوي دي.
- د ۲۸۰ تنو مجاهدینو څخه په مرکز او ۱،۲۵۳ تنو مجاهدینو څخه په بېلابېلو ولایتونو کې د ټولګي د تثبیت آزموینه اخیستل شويده. همدارنګه د ترلاسه شوو معلوماتو پر بنسټ، په بېلابېلو ولایتونو کې له ۲۴۲ تنو بیرته راستنیدونکو زده کوونکو څخه د ټولګي د تثبیت آزموینه اخیستل شوې او د زده کړو د دوام په موخه اړونده ښوونیزو مرکزونو ته ورپیژندل شوي دي.
- د کابل ښار پوهنې ریاست اړوند په خصوصي ښوونځیو کې ۶۰ تنو زده کوونکو له پاره ترانسکریپټ (درې کلنې ښوونیزې نمرې) چمتو او د وروستیو کړنو په موخه اړونده ادارو ته لیرل شوي دي.
- د کابل ښار په خصوصي ښوونځیو او کورسونو کې ټولټال ۷۵۷ تنه بې وزلو زده کوونکو ته د فیس تخفیف/کمښت اجرا شوی، چې له دې جملې څخه ۵۸۲ تنه زده کوونکي په خصوصي ښوونځیو او ۱۷۵ تنه په خصوصي کورسونو

کې دي. همدارنگه ۴۶ تنه بېوزله زده کوونکو ته په خوست او ۱۰ تنه زده کوونکو ته په کاپيسا ولايت کې د فيس تخفيف/کمښت ورکول شوی دی.

- د هېواد په بېلابېلو ولايتونو کې د رسمي ښوونکو له لارې پر شرايطو برابر ۶'۱۹۰ کسان د ليک لوست زده کړې په کورسونو کې جذب شوي او د هغوی لپاره د ليک لوست زده کړو زمينه برابره شوې ده.
- د ولاياتو د ساينس مديریتونو د علمي غړو د لارښوونو پر بنسټ، د عمومي زده کړو ۹'۴۹۹ تنو نارينه زده کوونکو او د اسلامي زده کړو ۳۵۰ تنو نارينه طالب العلمانو د چاپېريالي (محيطي) مرستندويه درسي توکو څخه گټه اخېستې ده. د دې فعاليت د ترسره کېدو اصلي موخه داده چې د ساينس او رياضياتو د مضمونونو ښوونکي وهڅول شي ترڅو د زده کړو په اړونده چاپېريال کې له شته موادو او امکاناتو څخه گټه واخلي، تردې چې د تدريس بهير بډايه او پياوړی شي او زده کوونکو ته د درسي مفاهيمو درک کول آسانه شي چې په پايله کې به زده کوونکي وکولای شي له آغېزمنو تدريسي میتودونو څخه په گټې اخيستنې، درسي مطالب په لارښوونو او عملي ډول زده کړي.
- د پوهنې د ولايتي رياستونو د صحي مديریتونو لخوا د روغتيا په برخه کې د عامه پوهاوي پروگرام تطبيق شوی او ۱۶'۰۵۰ تنو زده کوونکو ورڅخه گټه اخېستې ده. همدارنگه ۷۶۵ تنو ښځينه ښوونکو ته د فولیک آسید د ارزښت ترسربېک لاندې ۲ ورځنی روزنيز پروگرام په لاره اچول شوی او گټه يې ورڅخه پورته کړې ده.
- د مرکز او ولايتونو د ښوونځيو په کچه ۱۲'۷۱۶ بېلابېل روغتيايي تبليغاتي مواد چې بروشورونه، کتابچې او د روغتيايي پيغامونو د توکر کڅوړې او همدارنگه ۵'۸۵۹ توکه روغتيايي لارښود کتابونه او ۲'۰۳۰ د کلورين گولۍ/تابليت پکې شامل دي وپشل شوي دي.

۳.۱ د وزارت مقام

- د ښوونې او روزنې د ارزښت او اړتيا په هکله آغېزمن او زړه راښکونکي پيغامونه ترتيب شوي او په مرکز او بېلابېلو ولايتونو کې د مخابراتي شرکتونو، د جماتونو د منبرونو او رسنيو له لارې خپاره شوي دي.
- ۳ دانې پاڼې لرونکي بينرونه چې اندازه يې ۲متره x ۸۰ سانتي متره ده، چاپ او نصب شوي دي.
- د رسنيو په مرکز کې د ۱,۰۶۰ اداري بستونو د اعلان برنامې لپاره د ۳.۵ متره په اوږدوالي د خبرتيا يوه تخته لوحه، چمتو او چاپ شوې ده.

۲. مدرس/استاد/ښوونکی

۲.۱ اسلامي زده کړې

- د مسلکي پراختيا ۵۳ تنه غړي گومارل شوي او د گومارنې وړانديزونه يې طی مراحل شوي دي.
- د هېواد د بېلابېلو ولايتونو په دارالعلومونو کې ۲۵ تنه مدرسین گومارل شوي دي.
- په مرکز او ولايتونو کې ۲۳۸۴ تنه استادان، مهتممين او ادارې او خدماتي کارکوونکي د اسلامي زده کړو په مرکزونو کې گومارل شوي دي.

۲.۲ ښوونه او روزنه

- د کابل ښار په اړوند ښوونځيو کې د ۱۵۲ تنو ښوونکو او همدارنگه د ولايتونو په کچه ۱۰۶۶ تنو ښوونکو او د صحي مديریتونو ۱۷ تنو مديرانو ته په پاکو اوبو او صابون سره د لاس مينځلو او د فولیک اسيد گولی د ارزښت تر سرلېک لاندې ۲ ورځنی روغتيايي روزنيز پروگرام په لاره اچول شوی دی.
- د مدرسینو او د ساينس، رياضياتو، کمپيوټر او مستحضر ښوونکو د اړتياوو د ارزونې په موخه، د ارزونې فورمې ترتيب شوي او د ولايتونو د پوهنې رياستونو سره شريکي شوي دي. همدارنگه د ښوونکو د روزنيزو اړتياوو ارزونه په ښوونيزو مرکزو کې پيل شوي او تردې مهاله په ۱۲ ولايتونو کې د ۵۸۸ تنو ښوونکو ارزونه بشپړه شوي ده.
- د ممتازو او مسلکي ښوونکو د وړتياوو او تجربو څخه د غوره گټې اخيستې په موخه، د هېواد په بېلابېلو ښوونځيو کې د ښوونکو د وړتياوو لوړولو له پاره ۳۰۴۶۲ روزنيزې غونډې (درسي حلقې) جوړې شوي دي.
- په ښوونځيو کې د ښوونکو د کموالي د ستونزې د حل په موخه، د باميان ولايت د بېلابېلو ښوونځيو د تشو درسي ساعتونو د ډکولو او تدريس په موخه ۱۲۹ تنه ښوونکي توظيف شوي دي.

۳.۲ مالي او اداري

- د کابل ښار د پوهنې رياست د مدرسینو بستونو د دندو ۴ سرليکه لايحې، د اسلامي زده کړو پروگرام د تفسير، فقهې او دعوت اصولو د استادانو د بستونو دندو ۳ سرليکه لايحې او د ښوونې او روزنې پروگرام د صنفی اصولو، د دري ادبياتو او د پښتو ادبياتو د ښوونکو د دندو ۴ سرليکه د لايحو بيا کتل شوي، اصلاح شوي او معياري شوي دي.
- د پوهنې وزارت د محترم مقام د حکم پر بنسټ، په ټوليزه توگه ۱،۴۶۱ تنه استادان او مدرسین گومارل شوي دي، چې له دې ډلې ۳۷ تنه په مرکز او ۱،۴۲۴ تنه په ولايتونو کې دي.
- د هېواد په کچه ۱۶۶۶ تنه ښوونکي گومارل شوي، چې له دې ډلې څخه ۲۴۳ تنه په مرکز او ۱۴۲۳ تنه په ولايتونو کې دي. د يادونې وړ ده چې له يادو کسانو څخه ۷۲ تنه په حکمي او ۱۵۹۴ تنه د آزادې سيالی له لارې گومارل شوي دي.
- د ۱۰،۵۱۱ تنو تدريسي کارکوونکو د کلنيو کړنو ارزونه ترسره شوي، چې له دې ډلې څخه ۱۵۰ تنه مرکزي او ۱۰،۳۶۱ تنه ولايتي کارکوونکي دي. د يادونې د چې د يادو کارکوونکو د ارزونې سندونه مطالعه او کتل شوي او اداري پړاوونه يې بشپړ شوي دي.

۳. نصاب

۱.۳ اسلامي زده کړې

- د اسلامي زده کړو منظور شوی ښوونيز نصاب د هېواد د سرو ولايتونو په دارالعلومونو کې په منظم ډول تطبيق شوی او د تطبيق په حال کې دی.

۲.۳ ښوونه او روزنه

- د ساينس څانگې د رشته بندي شوو مضمونونو د ۱۰-۱۱ ټولگيو د درسي کتابونو تاليف په پښتو ژبه ترکار لاندې دی، چې تر دې مهاله يې ۱۱٪ پرمختگ کړی دی. همدارنگه د ټولنيزو علومو د رشته بندي شوو مضمونونو د ۱۰-۱۱ ټولگيو د درسي کتابونو تاليف پيل شوی او پدې برخه کې ۶٪ پرمختگ ترسره شوی دی.
- د ښوونځيو د رشته بندي په هکله د ښوونې او روزنې د آمر، د مسلکي پراختيا د ټيم مشر او د اړونده ښوونځيو د آمرينو په گډون ۱۸۷ تنو ښوونکو ته په مرکز کې ۲ ورځنی روزنيز پروگرام د اير شويدي. همدارنگه له پلان شوو ښوونځيو څخه په ۳۰ بابه ښوونځيو کې د رشته بندي بهير په عملي توگه ترسره شوی او په پاتې ښوونځيو کې ادامه لري.
- د عمومي زده کړو د ۱۰-۱۲ ټولگيو د درسي کتابونو د تاليف او بيا کتنې چارې رواني دي، چې له جملې څخه د ۱۰-۱۲ ټولگيو د عربي مضمون د درسي کتابونو سرليکونو نوملړ ترتيب شوي او د همدې مضمون د ۱۰ ټولگي له کتاب څخه ۳ سرليکه درسونه تاليف شوي دي. د دې سربېره، د ۱۰ ټولگي د تاريخ او جغرافيه مضمونونو د درسي کتابونو له هر يو مضمون څخه ۵ سرليکه درسونه بيا کتل شوي او لازم اصلاحات پکې رامنځته شوي دي.
- د انتخابي مضمونونو د درسي کتابونو (د ۱۲ ټولگي د زراعت مضمون درسي کتابونه په پښتو ژبه او د ۱۱ ټولگي د تشبث مضمون درسي کتابونه په دري ژبه) بيا کتنه ترکار لاندې ده او ۷٪ پرمختگ يې کړی دی.
- د عمومي زده کړو د ۱۰-۱۲ ټولگيو د انگليسي مضمون د درسي کتابونو د علمي او ژبنی اصلاح په موخه د سرلېکونو نوملړ ترتيب شوی او د تاييد په موخه د نصاب له محترمي کمېټې سره شريک شوي دي. همدارنگه د ۱۰ ټولگي د انگليسي او ادبياتو د مضمون ۲ سرليکه درسونه تاليف شوي دي.
- د عمومي ليک لوست زده کړې د دويمې سويې د درسي کتابونو (ديني علومو، ساينس، رياضي او د ښوونکو لارښود کتاب) د تاليف چارې په پښتو او دري ژبو ترکار لاندې دي او ۱۲٪ پرمختگ يې کړی دی.
- له ښوونځي څخه مخکې زده کړې د ښوونيزې دورې له پاره د درسي کتابونو د تاليف په موخه د سرلېکونو نوملړ چمتو او د درسي کتابونو (ديني علومو او رياضي مضمون په پښتو ژبه او د پښتو ژبې مضمون) د تاليف چارې بشپړې شوي دي، چې په ټوليزه توگه ۱۵٪ پرمختگ يې کړی دی.
- د نهم ټولگي د درسي کتابونو د ۳ سرليکه درسونو بيا کتنه په (گوجري، نورستاني، پشه يي، بلوچي، ازبکي او ترکمني) ژبو ترسره شوې او ۱۰٪ پرمختگ يې کړی دی.
- د ليک او لوست سند او د سواد زده کړې د معيار سند له دري ژبې څخه پښتو ته ژباړل شوي دي. همدارنگه د رشتې پر بنسټ ښوونيز پلان، د مدرسو او عمومي زده کړو د توحيدې نصاب طرحه او د NTA بستونو د دندو لايحه چې ۳ سرليکه سندونه کېږي له پښتو ژبې څخه دري ژبې ته ژباړل شوي دي.
- د ۷-۸ ټولگيو د عربي مضمون درسي کتابونو او د ۹ ټولگي د ساينس مضمون د درسي کتابونو بيا کتنه ترسره شوې او لازم اصلاحات پکې رامنځته شوي دي. همدارنگه د ليک لوست زده کړې د دويمې سويې د درسي کتابونو، د ۱۰-

- ۱۱ ټولگيو د تشبث مضمون د درسي کتابونو، د ۱۰ ټولگي د زراعت، تاريخ او جغرافيې مضمونونو د درسي کتابونو او ۹ د ټولگي د رياضي مضمون د درسي کتابونو) بيا کتنې تر سره شوي او لازم اصلاحات په کې رامنځته شويدي.
- په ښوونيزو مرکزونو کې د ښوونيز نصاب د تطبيق د څرنگوالي څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، د ۴,۰۸۱ بابه ښوونځيو څخه د ښوونکو د روزنې او مسلکي پراختيا د تيمونو لخوا د هېواد په بيلا بيلو ولايتونو کې څارنه ترسره شوې ده.

۳.۳ د وزارت مقام

- د عمومي زده کړو له ۱-۱۲ ټولگي پورې په ټوليز ډول ۲۸۵,۳۴۰ ټوکه درسي کتابونه د کابل ښار او کابل ولايت پوهنې رياستونو ته وپشل شوي دي.
- د اسلامي زده کړو د ۱-۱۲ ټولگي پورې ۷۸,۲۵۲ ټوکه درسي کتابونه د لغمان، نورستان، پکتیکا، ننگرهار، لوگر، کندهار او کنړ ولايتونو پوهنې رياستونو او همدارنگه د بي بي عايشې صديقه او کابل عربي دارالعلومونو ته وپشل شوي دي.

۴. روزنيزه ارزونه

۱.۴ اسلامي زده کړې

- د پوښتنو د بانک سيستم فعال شوی او اړونده کارکوونکو ته يې د معلوماتي ټکنالوژۍ رياست د يو تن تخنيکي انجنير لخوا روزنيز ورکشاپ داير شويدي.
- د ثانوي او ما فوق الثانوي دورو او نورو اړوندو آزموينو د اخيستلو په موخه، ټولټال ۲۱۰ پوښتنې چمتو شوي او له دې جملې ۲۰ پوښتنې په سيستم کې ثبت شويدي.
- د ۷ تنه غوښتونکو ښوونيز سندونو چې ډيپلوماتيک پراوونه يې بشپړ شوي وو، ارزونه ترسره شوې ده.
- د ۶۲۶ تنو علماوو کرامو د ثانوي درجې (دولسم ټولگي) او د ۱۴۶ تنو علماوو کرامو د مافوق ثانوي درجې (څوارلسم ټولگي) تحصيلي سندونه ارزول شوي دي.

۲.۴ د کيفيت تضمين

- د دولسم ټولگي د زده کوونکو د زده کړې کچې د ملي ارزونې په موخه، کاري کمېټه جوړه شوې او د دريو مضمونونو (اسلاميات، ژبې او رياضي) د هر مضمون لپاره ۴۰ معياري پوښتنې چمتو شوي دي.
- د معياري، واحد او متمرکزو آزموينو په اړه، د کيفيت تضمين د محترم معينيت او د آزموينو د بورډ ترمنځ غونډه ترسره شوې چې په پايله کې يې د آزموينو د طرحې مسوده چمتو شوې ده.
- د ۱۴۰۵ کال لپاره د معياري آزموينو د پلي کېدو پلان چمتو شوی او د معياري آزموينو د بورډ د مشرتابه سره شريک شوی دی.
- د ۱۱ او ۱۲ ټولگيو د پوښتنو بانک د ارزونې او اعتبار ورکولو پلان چمتو شوی دی.

- د پوښتنو بانک د بیا کتنې کمیټه جوړه شوې، او د بیا کتنې په موخه مضمونونه د رشتې سره سم وېشل شوي دي.
- د معیاري آزمویڼو ریاست داخلي کمیټه د صنفی اصولو د پوښتنو پر بیا کتنې او معیاري کولو بوخته ده او د پلان له مخې هره میاشت د دې ریاست د هر غړي له خوا ۲۵ پوښتنې د لارښود د معیارونو سره سم بیا کتل کېږي، اصلاح او معیاري کېږي.
- د پوښتنو بانک برېښنایي سیستم چمتو او فعال دی، او د پوښتنو د ثبت او زېرمه کولو له پاره د دندو د وېش پلان ترتیب شوی دی.
- په ۳۴ ولایتونو کې د صنفی اصولو د ملی ارزونې د پایلو د شریکولو په هکله د معیاري آزمویڼو ریاست ۳۰ تنه کارکوونکو ته د عامه پوهاوي روزنیز سمینار په لاره اچول شوی دی.

۵. روزنیز چاپیریال

۱.۵ اسلامي زده کړې

- ۲ بابه خصوصي مدرسې په مرکز او ۲ بابه مدرسې په سرپل ولایت کې د هلکانو له پاره نوي جوړې (تاسیس) شوې او فعالیت یې پیل کړی دی.
- د مرکز او پنجشېر او کندز ولایتونو اړوند د هلکانو د ۳ بابه خصوصي مدرسو د فعالیت جوازونه تمدید/نوي شوي دي.
- د اسلامي زده کړو معینیت له لوري د هېواد په ۲۲ ولایتونو کې ټولټال ۱۰۹ بابه مدرسې او ۹ باب دارالحفاظونه تاسیس شوي دي.
- د اسلامي زده کړو معینیت له لوري د هېواد په ۱۳ ولایتونو کې د ۱۱۳ بابه مدرسو بڼې (نوعیت) بدلون موندلی دی.
- د غزني ولایت د گیلان ولسوالۍ د اویس قرني مدرسې نوم د دارالتجوید والقرآن دارالحفاظ ته بدل شوی دی.
- د اسلامي زده کړو معینیت له لوري د هېواد په ۱۸ ولایتونو کې ۳۱۰ بابه مدرسې مدغم شوې دي.
- په کابل ښار او د غزني ولایت د گیلان په ولسوالۍ کې دوه بابه مدرسې دارالعلوم ته لوړې شوې دي.
- د اسلامي زده کړو معینیت له لوري د غزني ولایت په مرکز او د لوگر ولایت د بره کي برک په ولسوالۍ کې د اسلامي زده کړو ۲ بابه مرکزونه تجزیه شوي دي.

۲.۵ ښوونه او روزنه

- د کابل ښار په گډون د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې ۴ بابه امارتي، ۱۵۰ بابه خصوصي ښوونځي او ۸۰ بابه خصوصي روزنیز کورسونه نوي جوړ شوي دي.
- ۳ بابه امارتي او ۶۵ بابه خصوصي ښوونځي د لومړنۍ دورې څخه منځنۍ دورې ته او همدارنگه ۳ بابه امارتي او ۲۱ بابه خصوصي ښوونځي له منځنۍ دورې څخه لېسې ته لوړ شوي دي.

- د کابل ښار د پوهنې ریاست په ګډون د ولایتونو د پوهنې ریاستونو په کچه د ۷۴ بابه خصوصي ښوونځیو او ۳۴ بابه خصوصي روزنیزو کورسونو د فعالیت جوازونه له قانوني پړاوونو تر تېرېدو وروسته، تمدید/نوي شوي دي.
- د ۴ بابه امارتي او ۶ بابه خصوصي ښوونځیو او ۶ بابه روزنیزو کورسونو نومونه د قانوني پړاوونو تر تېرېدو وروسته د اړتیا له مخې بدل شوي دي. همدارنګه د ۵۰ بابه خصوصي ښوونځیو او ۱۳۳ روزنیزو کورسونو نومونه تأیید شوي دي.
- د ښوونکو د کموالي د ستونزې د حل په موخه، د زمرې څخه بهر ښوونکو ۵۴ بستونه د اړتیا سره سم په بېلابېلو ولایتونو کې له یوه ښوونځي څخه بل ښوونځي ته لېږدول شوي دي.
- په ښوونیزو مرکزونو کې د مناسب چاپېریال د رامنځته کولو په موخه، د کابل ښار د پوهنې ریاست په ښوونځیو کې ۲۰۰ بې مېو نیالګي او د ولایتونو په بېلابېلو ښوونځیو کې ۸۲۰ بې میو نیالګي کینول شوي دي.
- په ښوونځیو کې د تدریس د کیفیت د ښه والي په موخه، د ریاضیاتو ۲۴۰ کیتونه د بېلابېلو توکو (لرګي، پلاستیک او فلز) او ۷۸۰ د انسان د اناتومي د تشریح بېلابېل ماډلونه له ګچ څخه جوړ شوي دي. همدارنګه ۴۰۰۰ فرشې ښوونیز چارټونه چاپ شوي او په پام کې ده چې د اړتیا له مخې ښوونځیو ته ووبشل شي.
- لومړنیو ټولګیو په ځانګړي ډول د لومړي ټولګي د زده کوونکو له پاره د غوره درسي ټولګیو د ځانګړې کېدو څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، ۲۰۹۰ غوره درسي صنفونه د لومړي ټولګي لپاره ځانګړي شوي دي.
- په ښوونیزو مرکزونو کې د ساینس، ریاضیاتو او کمپیوټر د ۱۰۵ بابه لابراتوارونو د رامنځته کولو او تجهیزات په موخه، د اړتیاوو معلومولو فورمې ترتیب او د ولایتي مسئولینو سره شریکې شوي دي. د ترتیب شوو فورمو سره سم په ښوونځیو کې د اړتیاوو معلومولو ارزونه پیل شوي او په ۲۶ ولایتونو کې بشپړه شوي دي. د یادونې وړ ده چې په ګودامونو کې د ۱۴۰۴ کال له تثبیت شوو وسایلو او توکو څخه په ګټې اخیستنې سره په کابل ښار او پروان ولایت کې ۵ بابه لابراتوارونه جوړ شوي دي.
- د بې ښوونکو درسي ټولګیو د معلومولو په موخه، ۳۹۶۶ بابه ټولګي د ښوونکو د روزنې او مسلکي پراختیا د تیمونو له خوا د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې په نښه شوي دي.
- د هېواد په بېلابېلو ولایتونو کې د ښوونځیو ۴۱۵ شوراګانې جوړې شوي او همدارنګه ۳۶۷ د ښوونځیو شوراګانې نوي شوې دي.
- پر شرایطو برابر کسانو له پاره د لیک لوست زده کړې د زمينې برابرولو په موخه، په ټولیزه توګه ۹۹۳ بابه کورسونه د رسمي ښوونکو له لارې په بامیان، نیمروز، پکتیکا، فاریاب، هرات، خوست، دایکندي، زابل، کابل ښار، غور، فراه، کندز، لغمان او هلمند ولایتونو کې جوړ شوي دي. د یادونې وړ ده چې د پاتې ولایتونو د کورسونو راپورونه تر اوسه نه دي ترلاسه شوي.
- د امارتي ادارو د کم سواد او نالوستو خدماتیو نظامي کارکوونکو له پاره د لیک لوست زده کړې ۳۵ بابه کورسونه د کلیو د بیارغونې او پراختیا، د کانونو او پترولیم او کرنې او مالدارۍ وزارتونو، د بدني روزنې عمومي ریاست، د افغانستان بانک عمومي ریاست او د چاپېریال ساتنې په ادارو کې جوړ شوي دي.

۳.۵ مالي او اداري

- د ارزگان ولايت د جهادي مدرسې لپاره د ۵۰ جريبه ځمکې، د جوزجان ولايت د جهادي مدرسې لپاره د ۴۰ جريبه ځمکې او د پکتیکا ولايت د مارزک ديني مدرسې لپاره د ۱ جريب ځمکې د پروتوکول برابرولو چارې ترسره شوي دي.
- د هېواد په بېلابېلو ولايتونو کې د پوهنې وزارت د ملاتړو موسسو له بودیجې څخه ۱۷ ترمیماتي پروژې د ننگرهار، خوست، لغمان، کنړ، بامیان، او میدان ورکو په ولايتونو کې بشپړې شوي او ۱۸۲ ترمیماتي پروژې تر کار لاندې دي. سربېره پر دې، د ساحوي راپورونو له مخې د پوهنې وزارت د مرکزي هستې د ودانیو او تاسیساتو د ۸ ترمیماتي پروژو چارې، چې قراردادونه یې د تدارکاتو محترم ریاست له لوري را استول شوي وو بشپړې شوي او ۳ پروژې تر قرارداد لاندې دي.
- د کابل ښار په گډون د بدخشان، هرات، کابل او سمنگان ولايتونو په کچه د ۱۰۸ بابه ښوونځیو سجل په سیستم کې ثبت شوي دي
- د ۲۰ بابه ودانیو، ۶۵ بابه ښوونیزو مرکزونو د احاطو او د ۱۰۸ بابه ښوونځیو د ترمیم او بیا رغونې سندونه د بېلابېلو ولايتونو په کچه تر کتنې وروسته په سیستم کې ثبت شوي دي.
- د فراه، بغلان او بلخ ولايتونو څخه د ۱۳۸ بابه شخصي ودانیو د کرایې قراردادونه، چې ټولیز ارزښت یې ۵'۴۴۰'۱۰۰ افغانۍ وه، تر لاسه او له ارزونې وروسته په سیستم کې ثبت شوي دي
- ټولټال ۴۲،۱۹۰ تنه زده کوونکي د ماینونو او ناچاودو توکو په اړه د عامه پوهاوي له سمینار څخه برخمن شوي دي.

۶. د ټولني گډون

۱.۶ ښوونه او روزنه

- د ښوونکو د کموالي د ستونزې د حل په موخه، ۱۹۵ تنه افتخاري ښوونکي د ښوونځیو د شوراگانو له خوا په بېلابېلو ولايتونو کې جذب شوي دي.
- د لیک لوست زده کړې د کورسونو د غوره تطبیق له پاره د مالي او تخنیکي ملاتړ د جلبولو په موخه، د لیک لوست ۹۲۶ کليوالي کمېټې په بېلابېلو ولايتونو کې جوړې شوي دي.
- د لیک لوست زده کړې د کمېټو ۱۴ غونډې په ولايتي کچه، ۵۸ د ولسواليو او ۵۷ غونډې د کلیو په کچه ترسره شوي، چې په یادو غونډو کې د لیک لوست زده کړو اړوند موضوعاتو باندې بحث ترسره او نظرونه سره شریک شوي دي.
- د لیک لوست زده کړې د لومړۍ سويې د نصاب ۴ سرلیکه درسونه په دري ژبه او ۴ سرلیکه درسونه په پښتو ژبه په ښوونیز او روزنیز ټولیزونو کې ثبت شوي دي.

۲.۶ مالي او اداري

- د بغلان، بادغیس، سرپل، پروان، پنجشیر، فاریاب، کندهار، پکتیا، فراه او ننگرهار ولایتونو اړوند ښوونځیو، مدرسو او دارالحفاظونو ته ۹۱.۴۵ جریبه ځمکه برابره شوې ده.

۷. مدیریت

۱.۷ اسلامي زده کړې

- د اسلامي زده کړو معینیت د قابلیتونو د ارزونې ریاست لوري د مرکز په کچه د ۳۵ بابه مدرسو ارزونه او کنټرول ترسره شوی دی.
- د عالیه دورې ۴۲۴ قطعي شهادت پانې چاپ شوې دي.
- د تشکيلاتي ستونزو د حل په موخه، د اسلامي زده کړو معینیت له لوري د هېواد په ۲۵ ولایتونو کې ۵۸۶ بستونه ۴۸۰ بابه مدرسو، ۱۴ بابه دارالحفاظونو او یو باب دارالعلوم ته وېشل شوي او لېږدول شوي دي.
- د ۱۰۹ بابه مدرسو او ۱۰ بابه دارالحفاظونو د تاسیس په موخه، ۱۹۸ بستونه د اسلامي زده کړو معینیت له لوري د هېواد په ۲۰ ولایتونو کې وېشل شوي دي.

۷.۲ ښوونه او روزنه

- د پوهنې وزارت د مرستندويه مؤسسو د ۱۷ هوکړه لېکونو بیا کتنه ترسره شوې او لازم اصلاحات پکې رامنځته شوي دي.
- د پوهنې وزارت د ملاتړو مؤسسو د پروژو د تطبیق د ۱۳۳ راپورونو بیا کتنه ترسره شوې او د اصلاح له پاره یې اړین نظرونه او وړاندیزونه له اړونده ادارو سره شریک شوي دي.
- د کارکوونکو د کاري ظرفیت لوړولو برنامه د غوره تطبیق له پاره د مالي او تخنیکي ملاتړ د ترلاسه کولو په موخه، د یونیسیف ادارې سره غونډه ترسره شوې چې په پایله کې د ۵۰۰۰ تنو کارکوونکو لپاره د ورکشاپونو د مالي ملاتړ ډاډ ورکړل شوی دی.
- له هېواد څخه د بهر ښوونځیو د ۲۰۵ تنو زده کوونکو ښوونیز سندونه ارزول شوي او د وروستیو کړنو په موخه اړونده مراجعو ته لېږل شوي دي.
- د ښوونې او روزنې د کلینیکونو د OPD په څانګه کې د ۱۴۷۴ تنو ناروغه کارکوونکو معاینه او درملنه او ۵۲۸ ناروغ کارکوونکو ته لابراتواري معاینات ترسره شوي دي. ۷۲ تنه ناروغ کارکوونکي د اسانتیاوو د نشتوالي له امله نورو روغتونونو ته د درملنې لپاره راجع شوي او همدارنګه ۴۳ تنه کارکوونکي تقاعد ته سوق شوي دي.
- په صابون او اوبو سره د لاسونو مینځلو او د کولمو د چینجیو د لمنځه وړلو کمپاین د پلي کیدو د څرنگوالي څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، د مرکز او ولایتونو په کچه له ۴۸ بابه ښوونځیو څخه څارنه ترسره شوې ده.
- په خصوصي ښوونیزو مرکزونو کې د ښوونکو او مدرسینو د ګومارنې لارښود، د ښوونکي لارښود او د زده کوونکو ترمنځ د شخصي حفظ الصحې د لارښود مسودې چمتو او د منظوری له پاره د ښوونې او روزنې محترم معینیت ته لېږل شوې دي.

- د لومړنۍ دورې (۱-۳ ټولگيو) د لوستلو او ليكلو د مهارتونو د لارښود او د ليك لوست زده كړې د كورسونو د څارنې او ارزونې د لارښود مسودې چمتو شويدي.
- له هېواد څخه د بهر ښوونځيو د زده كوونكو د ښوونيزو سندونو د ارزونې او د ټولگي د تثبيت د كړنلارو مسودې چمتو شوې او د وروستيو كړنو په موخه د ۱۳/۱۱/۱۴۴۷ نېټې د ۲۰۳۰ گڼه ليك پر بنسټ د پلان او پاليسۍ رياست ته لېږل شوې دي.
- د درسي كتابونو د تاليف د لارښود مسوده چمتو او د نظر غوښتنې لپاره له اړونده ادارو سره شريكه شوې ده.
- د تدريساتو كميسيون له خوا د ۱۳ بابه خصوصي ښوونځيو شريكې شوي ستونزې او ننگونې خپرل شوي او د حل لپاره يې اړين اقدامات ترسره شوي دي.
- د خصوصي ښوونيزو كورسونو د زده كوونكو ۱'۲۴۸ قعطي تصديق پانې په ډيټابيس كې ثبت شوې دي.
- د ښوونځيو د شوراگانو د فعاليتونو څخه د ډاډ ترلاسه كولو په موخه، د ۲۸۳۹ بابه ښوونځيو شوراگانو څخه د ښوونكو د روزنې او مسلکي پراختيا ټيمونو لخوا د هېواد په بېلابېلو ولايتونو كې څارنه ترسره شويده.
- د ښوونځيو د درسي او اداري چارو د كيفيت د څرنگوالي څخه د ډاډ ترلاسه كولو په موخه، د مركز او ولايتونو په كچه له ۶،۶۵۶ بابه ښوونځيو او د ليك لوست زده كړې ۸۰۵ بابه كورسونو څخه څارنه ترسره شويده.
- د ترلاسه شويو راپورونو پر بنسټ، د مركز او ولايتونو په كچه د ۳۴،۹۳۳ تنو ښوونكو له درسي بهير او ۴،۵۲۴ تنو سر ښوونكو او ۳،۴۲۷ تنو د ښوونځيو آمرينو/ مديرانو له فعاليتونو څخه كتنه ترسره شويده.
- د ساينس مركزونو د مديریتونو د علمي غړو لخوا د ښوونيزو مركزونو د لابراتواري فعاليتونو ملاتړيزه څارنه روانه ده چې تردې مهاله په ۲۴ ولايتونو كې له ۳۸۲ بابه امارتي ښوونځيو او ۱۶۷ بابه خصوصي ښوونځيو څخه څارنه ترسره شوې ده.
- د عمومي زده كړو د لومړنيو، منځنيو او ثانوي دورو په ښوونځيو كې «د زده كوونكو نورم و شعبي ته» له تطبيق څخه د ډاډ ترلاسه كولو په موخه، د ۲،۴۵۰ بابه ښوونځيو څخه څارنه ترسره شويده.
- د تدريساتو د كميسيون ۹ غونډې د اير شوي او د ۲۴۷ بېلابېلو موضوعاتو (د مراجعينو د غوښتنلېكونو او د رسمي ادارو د مکتوبونو او وړاندیزونو) په اړه لازمي پریکړې ترسره شوي دي.

۳.۷ د كيفيت تضمين

- د سرو سيمو ولايتونو د ښوونيزو مركزونو د احصائيو ارقامو او معلوماتو راټولولو په موخه، ۳۰،۰۰۰ فورمې چاپ او اړوندو مسؤولينو ته وپشل شوې دي.
- د ۱۰۰ باب ښوونيزو مركزونو (۱۰٪) معلومات، په سيستم كې ثبت او اصلاح شوي دي.
- د ښوونيزو مركزونو د جغرافيايي موقعيت د معلومولو په موخه، د ۴۹ بابه ښوونيزو مركزونو كواردينات (مختصات) راټول شوي دي.

- د معیاري آزمونیو د پلي کېدو د لارښود مسوده چمتو او بشپړه شوې ده او د ۱۴۴۷/۹/۲۴ نېټې د ۵۸ گڼه لیک له لارې د پلان او پالیسي ریاست ته او د ۱۴۴۷/۸/۲۳ نېټې د ۸۳۰ گڼې لیک (مکتوب) له لارې د علمی شورا ریاست ته لېږل شوې ده.
- د شهادت نامو د آنلاین کولو په موخه، د دوامین طرحې له پاره ټولیزه محتوا چمتو شوې ده.
- د شهادتنامو د مدیریت معلوماتی سیستم د پراختیا په موخه، ټولیزه او لومړنۍ مسوده ترکار لاندې ده او ۵٪ پرمختګ یې کړی دی.
- د امارتي ښوونځیو د فارغانو لپاره (۲۳۷۹) قطعې شهادتنامې، د خصوصي او له هېواد څخه بهر ښوونځیو فارغانو ته (۳۴۵) قطعې، د دارالعلومونو، دارالحفاظونو او مدرسو د فارغانو له پاره (۴۳۵) قطعې او د دارالمعلمین فارغانو لپاره (۴۴۹) قطعې شهادتنامې د نتایجو او شهادتنامو ریاست لخوا په متفرقه توګه چاپ شوي او وپشل شوي دي.
- د امارتي ښوونځیو فارغانو لپاره (۸،۳۰۵) قطعې شهادتنامې، د خصوصي ښوونځیو د فارغانو له پاره (۹۶) قطعې، د اسلامي زده کړو مرکزونو فارغانو ته (۲۴۹) قطعې او دارالمعلمینو فارغانو ته (۲۴۸) قطعې شهادت نامې د قانوني پړاوونو له بشپړېدو وروسته په انفرادي ډول وپشل شوي دي.
- د امارتي ښوونځیو فارغانو لپاره (۴۲،۲۸۸) قطعې شهادتنامې، د خصوصي ښوونځیو فارغانو ته (۴،۳۶۸) قطعې، له هېواد څخه بهر ښوونځیو له پاره (۱۴) قطعې او د اسلامي زدکړو مرکزونو د فارغانو لپاره (۱،۴۹۰) قطعې شهادتنامې د قانوني پړاونو له بشپړېدو وروسته په ګروپي توګه، اجرا او وپشل شوي دي.
- د نتایجو او شهادتنامو ریاست لخوا ۴۴،۵۷۸ قطعې سپینې شهادتنامې د کابل ښار د پوهنې ریاست په ګډون د ټولو ولایتونو د پوهنې ریاستونو ته د شهادتنامو د چاپ او ویش په موخه، وپشل شوې دي.
- د فارغانو ټولټال (۵۰۵۸) قطعې شهادت نامې، د شهادت نامو آنلاین سیستم (CMIS) له لارې تطبیق شوي او د ډبرین مهر لګولو په موخه د بهرنیو چارو وزارت د قونسلې چارو ریاست ته لېږل شوي دي.
- د امارتي ښوونځیو د فارغانو (۳۳،۸۳۶) قطعې شهادتنامې، د خصوصي ښوونځیو (۴،۲۱۲) قطعې او د اسلامي زده کړو مرکزونو د فارغانو (۳،۶۶۸) قطعې شهادت نامې د کابل ولایت او د کابل ښار د پوهنې ریاستونو له خوا د شهادت نامو په بریښنايي سیستم کې ثبت شوي دي.
- د دارالمعلمین د فارغانو (۴۰،۱۴۴) ټوکه نتایج، له هېواد څخه د بهر ښوونځیو (۱۹۵) ټوکه نتایج او د سامع فارغانو (۴،۵۲۷) ټوکه نتایج د نتایجو او شهادتنامو ریاست لخوا په بریښنايي سیستم کې ثبت او زېرمه شوي دي.
- د امارتي ښوونځیو د فارغانو (۷،۲۰۰) ټوکه نتایج، د خصوصي ښوونځیو د فارغانو (۶۷۰) ټوکه، د هېواد څخه د بهر ښوونځیو (۱۴۷) ټوکه نتایج او د دارالعلومونو، دارالحفاظونو، او مدرسو د فارغانو ۲۴۰۷۷ ټوکه نتایج د شهادتنامو په بریښنايي سیستم کې ثبت شوي دي.
- د امارتي ښوونځیو د فارغانو (۳،۰۶۱) ټوکه نتایج، د خصوصي ښوونځیو (۹۷)، د هېواد څخه د بهر ښوونځیو (۷) ټوکه نتایج، د سامع د فارغانو (۴،۵۲۷) ټوکه نتایج، د دارالعلومونو، دارالحفاظونو او مدرسو د فارغانو (۳۱۲) ټوکه نتایج او د دارالمعلمینونو د فارغانو (۸۴۱) ټوکه نتایج د نتایجو او شهادت نامو ریاست لخوا مهر او لاک شوي دي.

- د امارتي ښوونځيو د فارغانو (٦٥٥) ټوكه نتايج، د خصوصي ښوونځيو د فارغانو (١٦٤) ټوكه نتايج، له هېواد څخه د بهر ښوونځيو فارغانو (٢) ټوكه نتايج، د دارالعلومونو، دارالحفاظونو او مدارسو د فارغانو (١٦٦) ټوكه نتايج، د دارالمعلمينونو د فارغانو (١٩) ټوكه نتايج او د سامع فارغانو (١٠٢٦) ټوكه نتايج د نتايجو او شهادت نامو رياست لخوا تطبيق، تدقيق او تائيد شوي دي.
- د كارموندنې (٨،٢٧٧) فورمې، د تعليمي سوابقو د سمون او اصلاح مکتوبونه، استعلامونه او نورې اړونده تحصيلي فورمي د برېښنايي سيستم له لاري اجرا او وپشل شوي دي.
- د اړونده شعبو څخه د معلوماتو د راټولولو وروسته د پلانونو د تطبيق او كړنو په هكله (٢) راپورونه ترتيب او د كيفيت تضمين معينيت ته لېږل شوي دي.
- د ټاكل شوو موضوعاتو لپاره د پلان سره سم، د ٨ څېړنو طرحې چمتو شوي او د ستونزو د ابعادو (رېښو) پېژندلو او د هغې د حل لارو موندلو په موخه اكتشافی مطالعه ترسره شوې ده.
- د څېړنيزو راپورونو او پايلو څخه د گټې اخيستني په موخه، ٣ څېړنيز راپورونه د معياري آزموينو رياست سره، ٢ څېړنيز راپورونه د څارنې او ارزونې رياست سره او ١٥ څېړنيز راپورونه د پلان او پاليسۍ له رياست سره شريك شوي دي، ترڅو د څېړنيزو راپورونو د پايلو څخه د پوهنې وزارت تقنيني سندونو په ترتيب او پراختيا كې گټه واخيستل شي.
- د كابل د ښوونې او روزنې پوهنتون څخه ٨ څېړنيزې مقالې راټولې شوي، او د څېړنو د بانك په برېښنايي سيستم كې ثبت شوي دي.
- د پوهنې په برخه كې د علمي څېړنو د ترسره كولو لارښود، چې مسوده يې په ١٤٠٤ مالي كال كې ترتيب او پراوونه يې بشپړ شوي وو، د ١٤٠٥ مالي كال په لومړۍ ربعه كې منظور شوې ده.
- د مراجعينو ١١٤ قطعې عرض پانې د پراوونو د بشپړولو په موخه، د كيفيت تضمين معين صاحب له حكم وروسته د شهادتنامو رياست ته استول شوي دي.
- د كيفيت تضمين معينيت د امریت دفتر سره په همغږۍ د اړونده رياستونو د فعاليتونو په هكله ١٠ غونډې تنظيم شوي دي.
- د څارنې او ارزونې رياست د څارنې آمریت څارنيز پلان چمتو شوی او د بيا كتنې، تدقيق او منظوري په موخه د علمي شورا رياست ته استول شوی دی، خو تر دژ مهاله د علمي شورا رياست لخوا پدې هكله كوم اجراءات نه دي شوي.
- د څارنې آمریت، د ٣٦ كاركوونكو لپاره د څارنې شاخصونو د تشریح او توضیح او د څارنې د نويو شاخصونو په پراختيا او جوړولو باندې د عملي كار په برخه كې د روان كال د حمل مياشتې په ٢٤ نېټه روزنيز پروگرام داير شوی دی.

- د ټاکل شویو څلورو موضوعاتو له پاره د ارزونې د طرحې او پلان مسوده چمتو شوې او د نظرغوښتنې په موخه د څارنې او ارزونې ریاست د تخنیکي کمیټې، د کیفیت تضمین معینیت د متخصصینو سره شریکه شوې ده، د یادونې وړ ده چې د تخنیکي کمیټې نظرونه او وړاندیزونه د طرحې په سند کې پلي شوي دي.
- د ارزونې د معیارونو او شاخصونو په اړه د معلوماتو راټولولو په موخه، پوښتنې چمتو او د ارزونې په سیستم کې ثبت شوي دي.
- د ۱۴۰۴ کال د کړنو ارزونې بهیر د پوهنې وزارت د ټولو مرکزي ریاستونو په کچه پیل شوی او اړونده کارکوونکي په عملی توګه د ساحې څخه د معلوماتو په راټولولو بوخت دي.
- د عملیاتي پلان د تطبیق او پرمختګ، همدارنګه د میاشتنی راپورونو د راټولولو او په سیستم کې د ثبتولو په موخه، د راپورو ورکولو ځانګړې فارمټ چمتو شوی او د مرکزي ریاستونو او د ولایتونو د پوهنې ریاستونو په کچه د راپور ورکولو له مسؤلینو سره شریک شوي دي.
- د مرکزي ریاستونو څخه ۳۰ رېعوار راپورونه ترلاسه شوي او د نهایي کولو په موخه بیا کتل شوي او اصلاح شوي دي.
- د رېعوار تشریحي راپور فارمټ چمتو او ټولو مرکزي ریاستونو ته لېږل شوی او د رېعوار راپورونو د پشپړېدو په موخه، د راپور ورکولو مسؤلینو سره شریک شوي دي.
- په سیستم کې د میاشتنی راپورونو د ثبتولو څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، د راپور ورکولو آمریت کارکوونکي مرکزي ادارو ته ور پیژندل شوي او د مرکزي ادارو مسؤلینو ته د سیستم کارولو او د میاشتنی معلوماتو د ثبتولو په موخه اړینې لارښوونې ترسره شوي دي.
- د ۱۴۰۴ مالي کال د عملیاتي پلان د تطبیق او پرمختګ ملي راپور د راټولو شویو معلوماتو پر بنسټ چمتو شوی دی.
- د کابل ښار په ګډون د ولایتونو د پوهنې ریاستونو څخه د ۱۴۰۴ مالي کال د عملیاتي پلان د تطبیق او پرمختګ ۳۵ کلني راپورونه راټول شوي، او تر کتنې او اصلاح وروسته د شریکولو او خپرولو لپاره چمتو دي.

۴.۷ مالي او اداري

- د ۱۴۰۵ مالي کال د حمل میاشتې ۲.۹ میلیاردې افغانی بودیجه او همدارنګه د ۱۴۰۵ مالي کال د ۲۱ کور (معاشونه) او د ۲۲ باب یو میاشتنی لګښتونه تایید او له منظوری وروسته د پلان سره سم د ترتیب او تنظیم چارې ترسره او د ولایتونو د پوهنې ریاستونو ته لېږل شوې ده.
- د منظور شوې بودیجې پر بنسټ، د ۱۴۰۵ مالي کال د لومړۍ ربعې په اوږدو کې ۲،۲۶۲،۰۴۲،۵۵۴ (دوه میلیاردې، دوه سوه شپېته میلیونه، دوه څلوېښت زره، پنځه سوه څلور پنځوس) افغانی لګول شوي او ټول مالي موارد او موضوعات پلي او عملی شوي دي.

- د ۱۴۰۵ مالي کال د حمل او ثور میاشتو اړوند له پراختیایي بودیچې څخه ۲۰،۵۰۱،۸۱۹ افغانۍ د ۹۵ تنو NTA کارکوونکو د معاشونو د ورکړې په موخه اجرا شوې دي.
- د پوهنې وزارت اړوند ۱۲۱ جایدادونه، چې د هېواد په ۳۴ ولایتونو کې د غصب له گواښ سره مخ وو، پېژندل شوي دي؛ د پوهنې وزارت ۵۸ غصب شوې جایدادونه د مرکز او ولایتونو په کچه تر تعقیب او څارنې لاندې نیول شوي دي. همدارنگه د هرات ولایت د سلطان غیاث الدین غوري ښوونځي جایداد، د فاریاب ولایت د زرشوې ښوونځي جایداد او د پنجشېر ولایت د انوري په نوم د هلکانو لېسې اړوند جایدادونه د غصب کوونکو له منگولو څخه خلاص شوي دي.
- د جوزجان، بامیان، فاریاب، بادغیس، خوست، پروان، سرپل، کندوز او لغمان ولایتونو د پوهنې ریاستونو د هتیو، کانتینونو او غرفو د کرایې له درکه ۴،۵۲۵،۰۸۹ افغانۍ او همدارنگه د پکتیا ولایت د پوهنې اړوند د ځمکې د اجارې څخه ۱۷۹،۳۴۰ افغانۍ عواید، چې بانکي اویزونه یې رارسېدلي وو، خپرل شوي او په سیستم کې ثبت شوي دي.
- د فراغت د سندونو او تصدیق پاڼو د وېش، خصوصي ښوونیزو مرکزونو او د پوهنې وزارت د اړوند جایدادونو له لارې ۱۶،۳۶۳،۹۱۲ (شپاړلس میلیونه، درې سوه درې شپېته زره، نهه سوه نهه دولس) افغانۍ عواید ترلاسه شوي دي.
- د کابل ښار د پوهنې ریاست د ۱، ۳، ۶ او ۷ ښوونیزو حوزو اړوند د ۴۶ تنو کارکوونکو د ښوونیزو اړتیاوو ارزونه په حضوري ډول او د کندوز ولایت د پوهنې ریاست د ۱۶۷ تنو اداري کارکوونکو د ښوونیزو اړتیاوو ارزونه په آنلاین ډول ترسره شوې ده.
- مرکزي ریاستونو ته ۳۵۴ قلمه چاپي/مطبوع قرطاسیه او ۱،۱۵۰ قلمه ناچاپه/غیرمطبوع قرطاسیه وېشل شوې ده.
- د خدماتو ریاست د تخنیکي او مسلکي ټیم له خوا د څرخي پله په ورکشاپونو کې ۶۳۰ سیتې دوه کسيز میزونه او څوکی تولید شوې دي.
- د خدماتو ریاست د ګرځنده ټیم له خوا د کابل ښار پوهنې ریاست اړونده ښوونځیو کې ۴،۵۳۹ سیتې میزونه او څوکی بیا رغول شوې دي.
- د پوهنې وزارت وسایطو ته ۲۹،۹۴۱ لیتره ډیزل تیل، ۲۱،۸۶۵ لیتره پترویل تیل او ۸۸۸ لیتره پسرلني مبالیل وېشل شوي دي، سربېره پردې، د پوهنې وزارت جنراتورونو ته ۵،۹۷۴ لیتره ډیزل تیل هم وېشل شوي دي.
- د پوهنې وزارت په ورکشاپ کې ۵۶۲ عرادې وسایط ترمیم شوي دي، همدارنگه د امکاناتو د نشتوالي له امله ۴ عرادې وسایط په آزاد بازار کې ترمیم شوي دي.
- د رسمي کارونو پرمخ وړولو په موخه، د مرکز په کچه ۶۴۱ عرادې موټر او د ولایتونو په کچه ۳۶ عرادې موټر توظیف شوي دي.
- د پراختیایي پروژو د کارکوونکو د گومارنې کړنلاره ترتیب شوې او د کره کتنې، علمي استخراج او ژباړې په موخه د علمي شورا ریاست ته لېږل شوې ده.
- د پوهنې وزارت کارکوونکو ته ۳،۲۸۶ قطعي د پېژندنې کارتونه چاپ او وېشل شوي دي.

- د علمي شورا رياست د بستونو ۴ سرليکه، د معلوماتي ټکنالوژۍ رياست د مسلکي غړو د بستونو ۲ سرليکه، د کابل ولايت پوهنې رياست د ښوونکو د روزنې مديريتونو د بستونو ۲ سرليکه او د کابل ښار پوهنې رياست د ښوونکو د روزنې مديريتونو د بستونو ۳ سرليکه د دندو د لايحو بياکننه ترسره شوې او د اصلاحاتو وروسته معياري شوې دي.
- د پوهنې وزارت د محترم مقام د حکم پر بنسټ، په مرکزي کچه ۴۶ تنه مامورين او ۲۸۳ تنه خدماتي کارکوونکي، او همدارنگه د ولايتونو په کچه ۳۵۶ تنه مامورين او ۵۴۴ تنه خدماتي کارکوونکي گومارل شوي دي.
- د ۱،۳۶۶ تنو اداري کارکوونکو د کړنو کلنۍ ارزونه ترسره شوې، چې له دې جملې څخه ۳۵۲ تنه مرکزي اداري کارکوونکي او ۱،۰۱۴ تنه ولايتي اداري کارکوونکي دي
- د نويو گومارل شويو کارکوونکو ۵،۴۳۷ ټوکه سوانح ترتيب شوي دي، چې له دې جملې څخه ۱،۰۳۲ ټوکه سوانح د مرکزي کارکوونکو او ۴،۴۰۵ ټوکه د ولايتي کارکوونکو دي.
- د نويو گومارل شويو کارکوونکو ۲،۵۱۸ ټوکه سوانح په سيستم کې ثبت شوې دي.
- د پوهنې وزارت ۱۴۱ تنه مرکزي کارکوونکي او ۹۸۰ تنه ولايتي کارکوونکي د عمر د زياتوالي او د خدمت مودې د پوره کولو له امله تقاعد شوي دي.

۵.۷ د وزارت مقام

- د «عرفان» (۶۳۱ او ۶۳۲ گڼې) مجلې څخه ۳،۰۰۰ ټوکه چاپ شوي دي، چې له دې جملې څخه ۵۰۰ ټوکه مرکز او ۲،۵۰۰ ټوکه ولايتونو ته وېشل شوي دي.
- د «بخوان و بينديش» (۳۰ او ۳۱ گڼې) مجلې څخه ۳،۰۰۰ ټوکه چاپ شوي دي، چې له هغې څخه ۵۰۰ ټوکه مرکز او ۲،۵۰۰ ټوکه ولايتونو ته وېشل شوي دي.
- په ټوليز ډول د پوهنې اونيزې (۲۲، ۲۳، ۲۴ او ۲۵ گڼې) ۱۲،۰۰۰ ټوکه چاپ شوي دي، چې له هغې څخه ۲،۰۰۰ ټوکه ته مرکز او ۱۰،۰۰۰ ټوکه ولايتونو ته وېشل شوي دي.
- د عرفان مجلې ۲ سرليکونه، د بخوان و بينديش مجلې ۲ سرليکونه او د پوهنې اونيزې ۴ سرليکونه ډيزاين شوي دي.
- په ټوليز ډول ۱۶ بوديجوي، اداري او ښوونيز واحدونه چې ۱۰ يې مرکزي او ۶ ولايتي (بدخشان، پکتيا، پکتیکا، فارياب، بلخ او جوزجان) واحدونه دي تر پلټنې او کتنې لاندې نيول شوي دي او دوسي يې تر دوران لاندې دي.
- په ټوليز ډول په مرکز او ولايتونو کې ۲۷ ځانگړې قضيې ثبت شوې دي؛ چې له دې جملې څخه ۱۹ قضيې مرکزي او ۸ قضيې ولايتي دي.
- د ولايتونو د پوهنې رياستونو ۱۴۴،۱۸۳ تنه کارکوونکي او د پوهنې وزارت د مرکزي ادارو ۹،۵۹۶ تنه کارکوونکي د هبې، مزارعت، مسافات، شرکت او همدارنگه د قربانۍ اړوند مسايلو په اړه په روزنيزو پروگرامونو کې گډون کړی دی.

- د کابل ښار د پوهنې ریاست د ۱،۲،۳،۴،۱۰،۱۱،۱۵ او ۱۷ ښوونیزو حوزو د آمرینو او ۱۰۸ تنو ښوونکو لپاره د «امر بالمعروف او نهی عن المنکر» د قانون د تطبیق په اړه یو ورځینی اصلاحي او روزنیز سیمینار د پوهنې وزارت د مرکزي هستې په تالار کې دایر شوی دی.
- د مصوباتو، فرمانونو او حکمونو د تطبیق په موخه، د لوړو پوړو مقاماتو ۱ مصوبه او ۳۸ حکمونه تعقیب او اړونده ادارو ته استول شوي دي.
- د ۸ هوکړه لیکونو مسودې د لاسلیک څخه مخکې د نظر غوښتنې په موخه د پوهنې وزارت له اړوندو ادارو سره شریکې شوې دي.
- د غوره ښوونیزو خدمتونو د وړاندې کولو په موخه، د پوهنې وزارت او همکارو مؤسسو ترمنځ د همکاری ۲۲ هوکړه لیکونه لاسلیک شوي دي، چې له دې جملې څخه ۶ هوکړه لیکونه د مرکز او ۱۶ هوکړه لیکونه د ولایتونو په کچه دي.
- له هېواد څخه د بهر آتسو د کارکوونکو او د مدرسو او دارالایتامونو د مسؤولینو د ذاتي چارو په اړه، چې ټولټال ۶۳۰ مورده جوړوي، اړینه او پر وخت همغږي ترسره شوې ده.
- د پوهنې وزارت د منسویینو لپاره د کورنیو چارو محترم وزارت څخه ۱ ټوک پاسپورټ غوښتل شوی دی.
- د پوهنې وزارت له مقاماتو سره د داخلي او بهرنیو مېلمنو ۱۰ رسمي لیدنې تنظیم شوي او په اړه یې د اړنده ادارو له استازو سره لازمه همغږي ترسره شويده.
- د ولایتونو د پوهنې ریاستونو څخه ۱۹،۸۵۹ قطعې مکتوبونه ترلاسه شوي او د وروستیو کړنو لپاره اړوندو ادارو ته استول شوي دي.
- ۲۳،۰۹۸ قطعې مکتوبونه د ولایتونو پوهنې ریاستونو ته د وروستیو کړنو په موخه استول شوي دي.
- د ولایتونو د پوهنې ریاستونو څخه راستول شوي ۲،۸۹۹ قطعې سندونو کره کتنه ترسره شوي او د نورو پړاوونو د بشپړولو او کړنو په موخه اړونده ادارو ته استول شوي دي.
- د مرکزي ریاستونو ۳،۱۹۷ قطعې سندونه د کره کتنې وروسته اړونده ادارو ته استول شوي دي.
- د ولایتونو د پوهنې ریاستونو ۶،۳۳۸ قطعې وړاندیزونه د منظوری او حکم اخیستلو په موخه د پوهنې وزارت محترم مقام ته وړاندې شوي دي.
- د ۴ تنه ولایتي رئیسانو او د هغوی د ساتونکو د سفر سندونه د اداري پړاوونو د بشپړولو وروسته مرکز ته تنظیم شوي دي. همدارنگه د مرکزي ریاستونو د ۵۱ تنو کارکوونکو سفرونه، د سفرونو د تنظیم کمېټې له تایید وروسته ترسره شوي او کارکوونکي د خپلو رسمي دندو د ترسره کولو لپاره بېلابېلو ولایتونو ته تللي دي.
- د پاکستان، ایران، اندونیزیا او هند ښوونیز او روزنیز نظامونه د زده کوونکي، ښوونکي، ښوونیز نصاب، ښوونیزې ارزونې، ښوونیز چاپیریال، د ټولني او والدينو گډون، مدیریت، اسلامي زده کړو، د لویانو زده کړو، علمي څېړنو، ساینس، قوانینو، پلان او پالیسي او همدارنگه په ټولنیز، رواني او اقتصادي برخو کې مطالعه شوې دي

- ۱۰ سرلیکه بېلابېل لارښودونه، د علمي شوراى رياست له لوري خپرل شوي، نهايي او تاييد شوي او د منظوري لپاره د وزارت محترم مقام ته لېږل شوي دي.

له پلان څخه بهر فعاليتونه او لاسته راوړنې (د برنامو په کچه)

۱. اسلامي زده کړې

- د اسلامي زده کړو د معينيت له لوري، د کابل ښار د پنځمې ناحيې اړوند د «خلفای راشدين» په نوم يو باب دارالحفاظ لغوه شوی دی.
- د اسلامي زده کړو د معينيت له لوري، د هېواد په ۱۳ ولايتونو کې د ۴۲ بستونو تعديل ترسره شوی دی.
- د اسلامي زده کړو د معينيت له لوري، د هېواد په ۱۱ ولايتونو کې ۱۲ بابه مدرسې د اړتيا له مخې له يو ځای څخه بل ځای ته لېږدول شوې دي.
- د اسلامي زده کړو د معينيت له لوري، د هېواد په ۶ ولايتونو کې ۱۶ بستونه تنزيل شوي دي.
- د اسلامي زده کړو د معينيت له لوري، د هېواد په ۳ ولايتونو (غزني، خوست او بغلان) کې د ۳ بابه مدرسو نومونه اصلاح شوې دي.
- د دولسم ټولگي د ثانوي او څوارلسم ټولگي د فوق الثانوي ۷۷۳ قطعي ښوونيز سندونه (کشف الدرجات) د قانونی پړاوونو د تېرېدو وروسته غوښتونکو ته وېشل شوي او ياد سندونه په سيستم کې ثبت شوې دي.

۲. ښوونه او روزنه

- د مسلکي او وړ اشخاصو د گومارنې په موخه، د ښوونې او روزنې برنامې د ۳ او ۴ اداري بستونو له پاره له ۱۶۷ نومانندانو څخه آزموينه اخيستل شويده، چې په پايله کې ۱۰۷ تنه نومانندان بريالي شويدي.
- د بهرنيو ژبو د اصطلاحاتو سند چې د علمي شوراى رياست له خوا د نظرونو او وړانديزونو په موخه شريک شوی وو، د ټاکل شوې کميټې له لوري کتل شوی او د سمون په موخه يې اړين نظرونه او وړانديزونه له اړونده ادارې سره شريک شويدي.
- د ليک لوست زده کړې او د خصوصي زده کړو د رياستونو د فعاليتونو او کړنو څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، د څارنې فورمې چمتو او پر بنسټ يې څارنه ترسره شويده.
- په ښوونځيو کې د درسي او اداري چارو څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، د کابل ښار په ۱۶ ښوونيزو حوزو کې د ۳۲۸ بابه ښوونځيو څخه د ښوونې او روزنې معينيت تر چتر لاندې رياستونو د غړو څخه د ترکيبي ټيمونو او د نصاب او مسلکي پراختيا عمومي رياست د مديريت او رهبري لاندې څارنه ترسره شويده، همدارنگه د تدريسي او اداري چارو د کيفيت د ښه والي په هکله اړونده مسؤولينو ته لازمي لارښوونې او مشورې ورکول شويدي.
- د زده کوونکو د روغتيايي حالت څخه د ډاډ ترلاسه کولو په موخه، د کابل ښار او کابل ولايت په کچه د ۶۹۰ نويو شامل شوو زده کوونکو روغتيايي ارزونه په اړونده کلينيکونو کې ترسره شويده.

- د کندهار، کندز، هرات، غزني، دايکندي، نيمروز، بلخ، ارزگان، کابل او کابل ښار اړوند د روږدو کسانو مرکزونو ته ۸,۰۰۰ ټوکه کتابونه وېشل شوي دي.
- د ليک لوست زده کړې د کورسونو ۱۲ تنو ښوونکو ته د مرکز په کچه د تدريس د ميتودونو په اړه ۲ ورځينی سيمينار د اير شويدي. همدارنگه د هوکړه ليکونو پر بنسټ، روزل شوي ښوونکي د زندانونو چارو د سمون ادارې، د ماليې وزارت، امربالمعروف، نهی عن المنکر او د شکايتونو اوريدلو او د ترانسپورت وزارتونو ته د درس ورکولو په موخه وريپژندل شوي دي.
- د ليک لوست زده کړې ۱۲۰ ورځني کتابونه د هلمند، غزني او دايکندي ولايتونو د ليک لوست زده کړې استازو ته د هغوی د ونډې سره سم وېشل شوي دي.

۳. د کيفيت تضمين

- د پوهنې وزارت د کړنو او لاسته راوړنو رېعوار راپور چمتو شوی او د نشراتو او عامه اړيکو رياست سره شريک شوی دی.
- پښتون مېشتو ولايتونو لپاره د مياشتني راپور ورکولو فارمټ، چې مخکې په دري ژبه هم چمتو شوی وو، ترتيب او اړونده ولايتونو سره شريک شوی دی.

۴. مالي او اداري

- د وزارت د ټولو مرکزي دفترونو او اړوندو رياستونو له پاکوالي څخه په دوامداره توگه څارنه او کنټرول ترسره شوی دی.
- د وزارت د مرکزي ودانۍ او اړوندو رياستونو د فاضله اوبو څاه گانې خالي شوې دي.
- د اړوندو رياستونو تخنيکي چارې لکه د اوبو رسولو سيستم، برېښنا، ټېليفون او نورو برخو ترميم له ځنډ پرته ترسره شوی دی.
- د تدارکاتو رياست له لوري يو تن انجنير د پوهنې وزارت د غوښتنو (طلباتو)، تاميناتو، تضميناتو او تر فتحې وړاندې د معاشونو د تثبيت کمېټې غونډو ته معرفي شوی دی.
- د تدارکاتو رياست له لوري درې تنه انجنيران له ښار او کور جوړولو وزارت څخه پوهنې وزارت ته د ۳۳۳ ودانيزو پروژو د لېږد په موخه گومارل شوي دي.
- د ښځينه وو اړوندو څانگو څخه په جدي ډول کنټرول او څارنه شوې او ښځينه مراجعينو ته د رڼو خدمتونو د وړاندې کولو او اغېزمنې رسېدنې په موخه لازمي مشورې او لارښوونې ورکړل شوې دي.
- د نصاب رياست اړوند د تخنيکي کارکوونکو (NTA) ۲۲ بستونه د آزادې سيالۍ له لارې اعلان ته سپارل شوي او د يادو بستونو د نوم ليکنې فورمې ترتيب شوې دي.
- د ۱۴۰۵ مالي کال لپاره د پراختيايي کارکوونکو (د قرارداد تمدید او نوي گومارل شوي) د بودیجې نوملړ ترتيب او د بودیجوي تخصیص د ترلاسه کولو په موخه مالي او اداري رياست ته لېږل شوی دی.

- د ۷۹۱ تنو ښوونکو د تبدیلی او ۵۵۸ تنو د منفکۍ، د ۵۶۹ تنو استادانو د تبدیلی او ۹۵۰ تنو د منفکۍ، د ۷۴۹ تنو مامورینو د تبدیلی او ۹۲ تنو د منفکۍ او همدارنگه د ۵۸۶ تنو خدماتي کارکوونکو د تبدیلی او ۳۴۷ تنو د منفکۍ سندونه له اداري پړاوونو تېر شوي دي. دغه راز د ۱۷۶۰ تنو مجاهدينو د تصفیې فورمې د قدم د لوړوالي (ارتقاء) په موخه مطالعه، کتل شوي او قانوني پړاوونه یې بشپړ شوي دي.
- د ناروغۍ ۶۶ قطعي تصدیق پانې، د مکافاتو ۱۲ قطعي سندونه (تقدیرپانې او تحسین پانې) او د مراجعینو ۳۹ شکایتونه خپل شوي، قانوني پړاوونه یې بشپړ او اجرا شوي دي. همدارنگه، ۵،۰۴۹ قطعو سندونو د سوابقو تذکر، ۱،۵۰۶ سوانحو خلص، ۲۸ ټوکه د سوانحو سواد او د ذاتي چارو ۵،۸۲۹ قطعي مکتوبونه د کارکوونکو په سوانحو کې معامله او ثبت شوي دي.
- د پوهنې وزارت د مرکزي ریاستونو د تدریسي، اداري او خدماتي کارکوونکو شخصي/ابایوگرافیک معلوماتو پرتله د (CPAMIS) سیستم او د معاشونو له سیستم سره ترسره شویده.
- د مقام د دفتر عمومي ریاست، د ښوونې او روزنې، اسلامي زده کړو، د کیفیت د تضمین او مالي او اداري محترمو معینیتونو ۲۴ تنه کارکوونکي د «څارنې او مراقبت، د غونډو مدیریت او مسؤولیت منلو» تر سرلیکونو لاندې په ښوونیزو پروگرامونو کې د گډون په موخه د ملکي خدمتونو انستیتیوت ته ورپیژندل شوي دي.
- د پوهنې وزارت ۲ تنه کارکوونکي د ماسترۍ په برخه کې د زده کړو د دوام په موخه، د پولی تخنیک امارتي پوهنتون ته ورپیژندل شوي دي.
- د پوهنې وزارت په مرکزي ریاستونو کې د ۲۰ تنو نویو گومارل شویو کارکوونکو د دندې د اشغال مکتوبونه ترتیب او اړوندو ریاستونو ته لېږل شوي دي.

۵. د وزارت مقام

- د پوهنې وزارت له اړونده ادارو څخه کړنلارې، لایحې، قوانین او فورمې د چارو ادارې محترم ریاست ته د لېږد په موخه راټولې شوي دي.
- د امام ابویوسف (رح) نمونوي لېسې د دفترونو لپاره لارښوونکې لوحې طرحه او چمتو شوې دي.
- د وزارت د خبري غونډو او مناسبتونو په اړه ۳ ویدیويي راپورونه او بیانيې چمتو شوې دي.
- د تقنیني سندونو او لارښوونو د آنلاین سیستم د معرفي کولو په اړه د مرکزي ادارو ۴۰ تنو تخنیکي کارکوونکو لپاره یو ورځنی سیمینار دایر شوی دی.
- د کابل ښار د پوهنې ریاست د ۱۶ گونو ښوونیزو حوزو په کچه، د خصوصي ښوونځیو او خصوصي ښوونیزو کورسونو په گډون، په ۸۰ مشهورو ښوونیزو مرکزونو کې د دعوت او ارشاد ریاست او نورو اړوندو ادارو په همغږۍ د اصلاحي او روزنیزو سیمینارونو لړۍ تنظیم شوې ده. د دغو سیمینارونو موخه د زده کوونکو د فکري، اخلاقي او اسلامي روزنې پیاوړتیا او د ښوونیز چاپیریال د کیفیت لوړول دي.

- د دعوت او ارشاد ریاست د یوې منظمې طرحې له مخې، د دوو جلا ټیمونو په واسطه هره ورځ د کابل ولایت د پوهنې ریاست او د کابل ښار د پوهنې ریاست اړوند خصوصي ښوونځیو، امارتي ښوونځیو او ښوونیزو کورسونو څخه څارنه ترسره کوي. د څارنې په ترڅ کې د اړتیا په صورت کې مبلغین ورپېژندل کېږي او همدارنگه د استادانو او زده کوونکو د فکري او ذهني ودې په موخه لازمي سپارښتنې او لارښوونې وړاندې کېږي.
- د ۲۶ بابه امارتي او خصوصي ښوونځیو او ښوونیزو کورسونو څخه څارنه ترسره شوې، چې په ترڅ کې یې د استادانو او زده کوونکو د صورت او سیرت وضعیت ارزونه، د مبلغینو ټاکنه او د دعوت او ارشاد د نصاب د تدریس بهیر څارل شوی دی.
- د سواد زده کړې د کورسونو د کړنلارې مسوده د سواد زده کړې ریاست په همغږۍ ترتیب شوې او د قانوني او اداري پړاوونو د بشپړولو په موخه د علمي شورا محترم ریاست ته لېږل شوې ده.
- د مقام د هدایت پربنسټ، د کابل ښار د پوهنې ریاست له محترم رئیس او د ولایتونو د پوهنې له رئیسانو سره د کلني ارزونې په موخه لازمه لارښوونه او مرسته ترسره شویده.
- د بهرنیو اړیکو او تمویلونکو ریاست د مسلکي غړو او د پوهنې وزارت د نورو اړوندو ادارو د استازو په ګډون د تفاهم نامو د نهایي کولو کمېټه جوړه شویده.
- د هغو استادانو د بستونو د ګومارنې او لېږد په موخه چې د پاکستان له کلیوالي مدرسو څخه تنقیص شوي دي د بهرنیو اړیکو او تمویلونکو ریاست له لورې یو لارښود ترتیب شوی او د نهایي کولو او د وزارت له محترم مقام څخه د منظوري اخیستلو په موخه د علمي شورا محترم ریاست ته استول شوی دی.

د تطبیقي ستونزو لنډیز

- د بودیجې د تصویب او تخصیص د ځنډ له امله، پلان شوي فعالیتونه پر ټاکلي وخت نه تطبیق کېږي.
- په هغو سیمو کې چې د زده کړې څخه بې برخې ماشومان شتون لري د ښوونځیو د تاسیس او ارتقاء له پاره د ښوونکو کم والی.
- د اټکل شویو اړتیاوو او پلان شویو فعالیتونو په پرتله د ځانګړې شوې بودیجې کم والی.
- د تېرو کلونو د ودانیزو نیمه کاره پروژو د پاتې چارو د بشپړولو له پاره د بودیجې کم والی.
- د ښوونکو او علماو کرامو د ښار ګوتو له پاره د ځمکې د برابرولو په هکله د ښوونځیو او املاکو د ساتنې او څارنې ریاست استول شویو مکتوبونو ته د زراعت محترم وزارت له خوا د ځواب نه ویل.
- د اسلامي زده کړو، سواد زده کړو او کلیوالي مدرسو د درسي کتابونو د چاپ له پاره د بودیجې د تخصیص نشتون.
- د درسي کتابونو د چاپ له پاره د اړتیا وړ بودیجه نده ځانګړې شوې.
- د انټرنېټي شبکو، برېښنا او برېښنایي اړیکو د وسایلو له پلوه د زابل، ارزګان، نورستان، غور او بادغیس ولایتونو د پوهنې ریاستونه د ستونزو سره مخ دي چې له امله یې، ځینې وخت د مراسلاتو په برخه کې د مرکز سره اړیکې نه ټینګېږي.

- په پښتو ژبه د عملياتي پلان په جوړولو او د منظور شوي پلان په شريکولو کې ځنډ د دې لامل گرځيدلی چې پلان پرتاکلي وخت تطبيق نشي او همدارنگه د راپور ورکولو بهير يې له ځنډ او ځنډ سره مخ کړی دی.
- د عاليقدر اميرالمؤمنين حفظه الله تعالى له لوري د پوهنې قانون د نه توشیح کېدو له امله، د تقنيني سندونو تدقيق، شرعي تخریج او د طی مراحلو اړوند نورې چارې له ځنډ سره مخ دي.
- د کارکوونکو لپاره روزنيز سمینارونه د امکاناتو د نشتوالي له امله نه دي عملي شوي.

حل لارې او وړاندیزونه

- د پلان شويو فعاليتونو د تطبيق لپاره، وړاندیز کېږي تر څو د اړتيا وړ بودیجه تخصیص او پرتاکلي وخت د اجرائي مسؤولينو په واک کې ورکړل شي، تر څو پلان شوي فعاليتونه بې له ځنډه او په غوره او آغېزمنه توگه تطبيق شي.
- د ښوونځيو د جوړولو او لوړولو په موخه دې په تشکیل کې د ښوونکو بستونه زیات او ځای پر ځای شي.
- وړاندیز کېږي چې د عملياتي پلان د اړتياوو د بشپړې ارزونې پر بنسټ د اړتيا وړ بودیجه ځانگړې شي او هغو فعاليتونو ته لومړیتوب ورکړل شي چې د زده کوونکو ډیر شمېر تر پوښښ لاندې لري.
- وړاندیز کېږي چې اړونده چارواکي د تېرو کلونو د نیمگړو ساختماني پروژو د پاتې کارونو بشپړولو لپاره اړینه بودیجه ځانگړې کړي او د همکارو مؤسسو تخنیکي او مالي ملاتړ را جلب کړي.
- وړاندیز کېږي چې د ښوونکو د ښارگوټي د جوړولو لپاره د ځمکې د برابرولو موضوع د پوهنې وزارت، اړونده معینیت او یا هم د عملياتي پلان د تعقیب تخنیکي کمیټې له لوري د کرنې او مالدارۍ وزارت سره تعقیب شي.
- د درسي کتابونو د اخیستلو، چاپ او وېش لپاره دې د اړتيا وړ بودیجه په پام کې ونیول شي.
- د زابل، ارزگان، نورستان، غور او بادغیس ولایتونو ته دې د اړتيا سره سم برېښنا، انټرنیټ او ټول برېښايي وسایل او آسانتیاوې ژر تر ژره چمتو کړل شي.
- وړاندیز کېږي چې د عملياتي پلان منظور شوي پښتو نسخه دې پر وخت چمتو شي او د مالي کال په پیل کې دې د مرکز او ولایتونو پهکچه د اجرائيوي مسؤولينو په واک کې ورکړل شي.
- وړاندیز کېږي چې د پوهنې قانون د منظوری موضوع دې د صلاحیت لرونکو مراجعو له لارې تعقیب شي، تر څو د پوهنې قانون له نافذېدو وروسته د تقنيني سندونو تدقيق، شرعي تخریج او د طی کولو بهير پرتاکلی وخت ترسره شي.
- د کارکوونکو د ظرفیت لوړولو روزنيزو برنامو د تطبيق له پاره دې د اړتيا وړ بودیجه ځانگړې شي.

مالي راپور

د بودیجې تخصیص او لگښت

الف: عادی بودیجه:

د ۱۴۰۵ کال له پاره د ښوونې او روزنې، اسلامي زده کړو، د کیفیت د تضمین او مالی او اداري برنامو په کچه په ټولیزه توګه د پوهنې وزارت له پاره ۳۶,۶۱۳,۱۱۹,۸۷۴ افغانۍ عادي بودیجه په پام کې نیول شویده، چې د روان مالي کال د لومړۍ ربعې تر پای ۹,۱۰۵,۹۶۵,۳۴۷ افغانۍ په مصرف رسېدلې دي.

ب: پراختیایي بودیجه:

د ۱۴۰۵ کال په پیل کې د پوهنې وزارت پراختیایي بودیجه ۵۷۴۱۱۶۶۱۰ افغانۍ ټاکل شوې وه، چې د روان مالي کال د لومړۍ ربعې تر پای ۲۰۵۰۱۸۱۹ افغانۍ مصرف شوې دي.

د بودیجې ډول	تخصیص	لگښت	د لگښت سلنه	پاتې بېلانس	د پاتې بېلانس سلنه
عادي	۳۶,۶۱۳,۱۱۹,۸۷۴	۹,۱۰۵,۹۶۵,۳۴۷	۲۵%	۲۷,۵۰۷,۱۵۴,۵۲۷	۷۵%
پراختیایي	۵۷۴,۱۱۶,۶۱۰	۲۰,۵۰۱,۸۱۹	۴%	۵۵۳,۶۱۴,۷۹۱	۹۶%